

METODIKA
stanovenia počtu príspevkov a výšky sumy príspevkov na podporu
zriaďovania všeobecných ambulancií na obdobie august 2022 – júl 2023

(Odbor tvorby strategických zámerov)

Bratislava

2022

Obsah

SKRATKY	3
ZÁKLADNÉ POJMY	4
1 Zdroje údajov	6
2 Parametre metodiky	7
2.1 Stupeň prioritizácie okresu	7
2.2 Počet príspevkov	7
2.3 Výška príspevku.....	9
3 Proces tvorby zoznamu okresov a obcí s alokovaným príspevkom.....	9
4 Zoznamu okresov a obcí s alokovaným príspevkom.....	10
PRÍLOHY	10
Príloha 1. Zoznam okresov a obcí s alokovaným príspevkom	10

SKRATKY

KPC	Miera naplnenia potrebnej kapacity
KPC_C	Ciel'ová miera naplnenia potrebnej kapacity
LM	Lekárske miesto
LM_{max}	Rozpočtový strop
LM_N	Počet neobsadených LM
LM_{N85%}	Počet neobsadených LM pri stanovenej KPC _C na úrovni 85%
LM_{VS}	Počet LM verejnej siete VAS
LM_{VMS}	Počet LM verejnej minimálnej siete VAS
LM_{VMS,85%}^{okres}	Počet LM verejnej minimálnej siete VAS pri stanovenej KPC _C na úrovni 85%
LM_{85%}^{okres čierny}	Počet neobsadených LM pri stanovenej KPC _C na úrovni 85% v kriticky nedostatkovom (čiernom) okrese
LM_{85%}^{okres červený}	Počet neobsadených LM pri stanovenej KPC _C na úrovni 85% v rizikovo nedostatkovom (červenom) okrese
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
VAS	Všeobecná ambulantná starostlivosť
VLD	Všeobecný lekár pre dospelých
VLDD	Všeobecný lekár pre deti a dorast

ZÁKLADNÉ POJMY

Horný limit – percentuálna hodnota, ktorá násobí celkový nárok na príspevky v okrese vzhľadom k stavu ohrozenia zabezpečenia poskytovania VAS

Horný limit^{okres červený} - percentuálna hodnota, ktorá násobí celkový nárok na príspevky v rizikovo nedostatkovom (červenom) okrese

Horný limit^{okres čierny} - percentuálna hodnota, ktorá násobí celkový nárok na príspevky v kriticky nedostatkovom (čiernom) okrese

Všeobecná ambulancia starostlivosť (VAS) - spoločný názov pre zdravotnú starostlivosť poskytovanú vo forme všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre dospelých a všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast.

Verejná sieť poskytovateľov VAS (sieť VAS) - tvoria ju verejne dostupní poskytovatelia VAS.

Lekárske miesto (LM) - časový rozsah poskytovania zdravotnej starostlivosti vo výške plného úväzku lekára (1,00LM), v rozsahu 40 hodín pracovného času týždenne a 35 ordinačných hodín týždenne, počas ktorých lekár poskytuje zdravotnú starostlivosť.

Príspevok – príspevok na zabezpečenie minimálnej siete poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti (ďalej len „VAS“) v zmysle § 6e zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Prostriedky mechanizmu - finančné prostriedky určené na vykonávanie Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky podľa zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Miera naplnenia potrebnej kapacity (KPC) – vyjadruje % naplnenosť minimálnej siete VAS vo vzťahu k potrebnej kapacite. K naplneniu verejnej siete a pokrytiu celej potrebnej kapacity v okrese dochádza v prípade ak je $KPC \geq 100\%$.

Cielová miera naplnenia potrebnej kapacity (KPC_c) - vyjadruje veľkosť prioritizácie (mieru posunu okresu na stupnici ohrozenia určenej klasifikáciou okresov), ktorá je na základy metodiky potrebná na zlepšenie stupňa ohrozenia okresu uvedeného v Zozname.

Počet neobsadených LM (LM_N) – rozdiel v počte LM_{VMS} a LM_{VAS} (zaokrúhlený na celé číslo nadol, ak ide o 0,1 - 0,79 LM a nahor, ak ide o 0,8 - 0,99 LM). V prípade, že má daný okres nárok iba na 1 príspevok, rozdiel v počte LM_{VMS} a LM_{VAS} (zaokrúhlený na celé číslo nadol, ak ide o 0,1 - 0,59 LM a nahor, ak ide o 0,6 - 0,99 LM).

Počet LM verejnej siete VAS (LM_{VS}) – vyjadruje súčet všetkých LM vo verejnej sieti VAS.

Počet LM verejnej minimálnej siete VAS (LM_{VMS}) - vyjadruje počet LM u PZS_{VAS} na území okresu, potrebných na zabezpečenie kvalitnej a dostupnej VAS pri zohľadnení časovej náročnosti poskytovania VAS. Zohľadňuje koeficienty náročnosti aj migráciu poistencov.

Počet LM verejnej minimálnej siete VAS pri stanovenej KPC_C na úrovni 85% ($LM_{VMS, 85\%}$) - vyjadruje celkový počet LM_{VMS} pri podmienke $KPC_p = 85\%$, potrebný na to, aby sa okres mohol klasifikovať na úroveň rizikového okresu.

Počet neobsadených LM pri stanovenej KPC_C na úrovni 85% ($LM_{N85\%}$) - vyjadruje počet chýbajúcich LM v okrese potrebných na to, aby sa klasifikoval na minimálne spodnej percentuálnej hranici, tzn. 85%, ako rizikový okres.

Počet neobsadených LM pri stanovenej KPC_P na úrovni 85% v kriticky nedostatkovom okrese ($LM_{85\%}^{okres \text{ čierny}}$) - vyjadruje počet chýbajúcich LM v **kriticky nedostatkovom okrese** potrebných na to, aby sa klasifikoval na minimálne spodnej percentuálnej hranici, tzn. 85%, ako rizikový okres.

Počet neobsadených LM pri stanovenej KPC_P na úrovni 85% v rizikovo nedostatkovom okrese ($LM_{85\%}^{okres \text{ červený}}$) - vyjadruje počet chýbajúcich LM v **rizikovo nedostatkovom okrese** potrebných na to, aby sa klasifikoval na minimálne spodnej percentuálnej hranici, tzn. 85%, ako rizikový okres.

Všeobecná ambulantná starostlivosť (VAS) – spoločný názov pre zdravotnú starostlivosť poskytovanú vo forme všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre dospelých a všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast

Zákon č. 368/2021 Z. z. – zákon č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 578/2004 Z. z. – zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Úvod

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) v zmysle § 5d ods. 1 písm. d) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon č. 578/2004 Z. z.“), na základe vyhodnocovania stavu siete podľa § 5 ods. 6 Zákona č. 578/2004 Z. z. určí **každoročne do 31. júla, pre ktoré okresy a obce sa poskytuje príspevok podľa § 6e a maximálny počet príspevkov v danom okrese, výšku príspevkov a zverejní metodiku rozdelenia príspevkov**. V nadväznosti na vyššie citované zákonné ustanovenie MZ SR zverejní Zoznam okresov a obcí s alokovaným príspevkom (ďalej len „Zoznam“) a „*Metodiku stanovenia počtu príspevkov a výšky sumy príspevkov na podporu zriaďovania všeobecných ambulancií*“ (ďalej len „Metodika“), ktorá definuje podmienky alokácie príspevkov na zabezpečenie minimálnej siete poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti (ďalej len „Príspevok“) z účelovo určených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Na obdobie rokov 2022 až 2026 je financovanie zabezpečené z prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti v rámci Komponentu 11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť, Investície 1 - Podpora otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti (ďalej len „Investícia“)¹.

1 Zdroje údajov

Hlavné zdroje údajov na účely stanovenia Metodiky sú:

- 1) Výsledky vyhodnocovania stavu minimálnej siete VAS k 1.1.2022
 - Parametre:
 - o potrebná kapacita = počet lekárskejších miest minimálnej siete poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti² (ďalej len „LM_{VMS}“),
 - o počet lekárskejších miest vo verejnej sieti poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti³ (ďalej len „LM_{VS}“),
 - o miera naplnenia potrebnej kapacity (ďalej len „KPC“) = podiel počtu lekárskejších miest vo verejnej sieti poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti a počtu lekárskejších miest minimálnej siete poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti⁴ (ďalej len „LM_N“),
- 2) Klasifikácia okresov SR podľa stupňa ohrozenia na príslušné obdobie⁵,
- 3) Metodika klasifikácie okresov SR na príslušné obdobie⁶.

¹ Plán obnovy – cestovná mapa k lepšiemu Slovensku, dostupný na: <https://www.planobnovy.sk/kompletny-plan-obnovy/lepsie-zdravie/>

² § 5c ods. 4 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z.

³ § 5c ods. 4 písm. b) zákona č. 578/2004 Z. z.

⁴ § 5c ods. 4 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z.

⁵ § 5d ods. 1 písm. c) a ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z.

⁶ § 5d ods. 1 písm. b) zákona č. 578/2004 Z. z.

2 Parametre metodiky

2.1 Stupeň prioritizácie okresu

Príspevok v zmysle § 6e ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. je možné alokovať na okresy, ktoré boli klasifikáciou okresov na príslušné obdobie určené ako kriticky nedostatkové (čierne), rizikovo nedostatkové (červené) a rizikové (oranžové).

Na obdobie 8/2022 – 7/2023 boli do Zoznamu určené okresy so stupňom ohrozenia:

- kriticky nedostatkové (**čierne okresy**),
- rizikovo nedostatkové (**červené okresy**).

2.2 Počet príspevkov

Počet Príspevkov je stanovený osobitne pre všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých a všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast.

Pre každý okres, ktorý je uvedený v Zozname je stanovený maximálny počet Príspevkov nasledovne:

1. určenie výšky cieľovej miery naplnenia potrebnej kapacity (ďalej len „cieľová KPCC“)

Tabuľka 1: Pásma KPC klasifikácie okresov podľa Metodiky klasifikácie okresov SR⁷.

Stupeň ohrozenia okresu		Dolné pásmo KPC	Horné pásmo KPC
zabezpečený	zelený	95%	∞
rizikový	oranžový	85%	94,99%
rizikovo nedostatkový	červený	75%	84,99%
kriticky nedostatkový	čierny	0%	74,99%

Na obdobie 8/2022 – 7/2023 bola určená KPCC na úrovni 85% (dolné pásmo miery naplnenia potrebnej kapacity rizikového okresu).

Na účely tvorby Zoznamu to znamená:

- posun zo stupňa **kriticky nedostatkového okresu**, tzv. „čierneho“ ($KPC < 74,99\%$) na dolné pásmo rizikového okresu, tzv. „oranžového“ ($85\% \leq KPC$),
- posun zo stupňa **rizikovo nedostatkového okresu**, tzv. „červeného“ ($75\% \leq KPC \leq 84,99\%$) na dolné pásmo rizikovo nedostatkového okresu, tzv. „oranžového“ ($85\% \leq KPC$).

⁷ § 5d ods. 1 písm. b) zákona č. 578/2004 Z. z.

2. výpočet počtu potrebných lekárskeho miest (ďalej len „LM“) na naplnenie KPC_C ($LM_{VMS,85\%}^{okres}$)

- $LM_{VMS, 85\%}$ vyjadruje celkový počet potrebných LM v kriticky nedostatkových okresoch a rizikovo nedostatkových okresoch, ktorý je potrebný pre splnenie podmienky $KPC_C = 85\%$,
- vzorec: $\# LM_{VMS,85\%}^{okres} = \# LM_{VMS} * KPC_C$

3. výpočet počtu chýbajúcich LM na naplnenie KPC_C ($LM_{N85\%}^{okres}$)

- $LM_{N85\%}$ vyjadruje počet chýbajúcich LM v kriticky nedostatkových okresoch a rizikovo nedostatkových okresoch, ktorý je potrebný pre splnenie podmienky $KPC_C = 85\%$,
- Vzorec: $\# LM_{N85\%}^{okres} = \# LM_{VMS,85\%}^{okres} - \# LM_{VS}$

4. výsledná hodnota parametra $LM_{N85\%}$ sa zaokrúhľuje nasledovne:

a. $\# LM_{N85\%}^{okres} < 1$

- v prípade, že $\# LM_{N85\%} < 1$, je výsledná hodnota parametra zaokrúhlená na celé číslo. Prvé číslo za desatinnou čiarkou ≥ 6 sa zaokrúhľuje nahor.

b. $\# LM_{N85\%}^{okres} > 1$

- v prípade, že $\# LM_{N85\%} > 1$, je výsledná hodnota parametra zaokrúhlená na celé číslo. Prvé číslo za desatinnou čiarkou ≥ 8 sa zaokrúhľuje nahor.

5. stanovenie rozpočtového stropu (LM_{max}) a uplatnenie horného limitu na $LM_{N85\%}$

Rozpočtový strop predstavuje počet príspevkov s finančným krytím príspevkov uvedených v Zozname na príslušné obdobie z prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti SR. Maximálny počet okresov a obcí v Zozname nemôže presiahnuť rozpočtový strop.

Východiskom stanovenia rozpočtového stropu na obdobie 8/2022 – 7/2023 je rozpočet alokovaný na implementáciu Investície na obdobie rokov 2022 až 2026 v rámci mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti.

Rozpočtový strop na obdobie 8/2022 – 7/2023 (LM_{max}) = 170 $LM_{VLD+VLDD}$

Na obdobie 8/2022 – 7/2023 je pravidlo rozpočtového stropu (ďalej len „Horný limit“) nasledovné:

- Čierny okres (*Horný limit*^{okres čierny}) = 100%
- Červený okres (*Horný limit*^{okres červený}) = 70%

- V prípade **kriticky nedostatkového okresu** je konečný počet príspevkov, potrebný pre naplnenie požadovanej kapacity ($LM_{85\%}^{\text{okres čierny}}$) rovný počtu chýbajúcich LM potrebných na naplnenie požadovanej kapacity ($LM_{N85\%}$):
 - vzorec: $LM_{85\%}^{\text{okres čierny}} = LM_{N85\%} * \text{Horný limit}^{\text{okres čierny}}$
 - $LM_{85\%}^{\text{okres čierny}}$ určuje výsledný počet príspevkov pre kriticky nedostatkové okresy.
- V prípade **rizikovo nedostatkového okresu** je konečný počet príspevkov, potrebný pre naplnenie požadovanej kapacity ($LM_{85\%}^{\text{okres červený}}$) upravený na hodnotu 70% chýbajúcich LM potrebných na naplnenie požadovanej kapacity ($LM_{N85\%}$):
 - vzorec: $LM_{85\%}^{\text{okres červený}} = LM_{N85\%} * \text{Horný limit}^{\text{okres červený}}$
 - výsledná hodnota parametra $LM_{85\%}^{\text{okres červený}}$ sa zaokrúhľuje matematicky na celé číslo,
 - $LM_{85\%}^{\text{okres červený}}$ určuje výsledný počet príspevkov pre rizikovo nedostatkové okresy.
- Maximálny počet príspevkov v Zozname na obdobie 8/2022 – 7/2023 je určený podľa vzorca:

$$LM_{\max} \geq [\sum LM_{85\%}^{\text{okres červený}} + \sum LM_{85\%}^{\text{okres čierny}}]_{\text{VLD}} + [\sum LM_{85\%}^{\text{okres červený}} + \sum LM_{85\%}^{\text{okres čierny}}]_{\text{VLDD}}$$

2.3 Výška príspevku

Výška Príspevku na obdobie 8/2022 – 7/2023 bola stanovená v závislosti od typu územno-správnej jednotky za účelom adresnosti podporného opatrenia nasledovne:

- a) maximálna výška Príspevku určeného **na úroveň obce resp. mestskej časti je 60 624 eur;**
- b) maximálna výška Príspevku určeného **na úroveň okresu je 50 000 eur.**

3 Proces tvorby zoznamu okresov a obcí s alokovaným príspevkom

Proces tvorby Zoznamu pozostáva z nasledujúcich krokov:

1. MZ SR na základe zdrojov údajov a podľa postupu na výpočet počtu Príspevkov uvedeného v podkapitole 2.2 určí maximálny počet Príspevkov na úroveň okresu a na úroveň obce.
2. MZ SR najneskôr do **15. júla 2022** doručí v elektronickej podobe samosprávnym krajom predbežný Zoznam so žiadosťou o určenie názvov konkrétnych obcí resp. mestských častí, na ktoré sa bude viazať Príspevok.

3. Príslušný samosprávny kraj môže určiť v rámci okresu, ktorý je uvedený v Zozname názov konkrétnej obce resp. mestskej časti, na ktorú sa vzťahuje príspevok.
4. Maximálny počet určených názvov obcí v rámci jedného okresu je 50% z celkového počtu Príspevkov v okrese po zaokrúhlení nadol.
5. V prípade, ak je počet alokovaných príspevkov v okrese v počte jeden, ostáva Príspevok stanovený na úroveň okresu.
6. Samosprávny kraj môže určiť vyšší počet obcí resp. mestských častí ako je 50% z celkového počtu Príspevkov v okrese na základe podania žiadosti s odôvodnením v elektronickej podobe, ktorú posudzuje MZ SR.
7. Samosprávny kraj najneskôr do **25. júla 2022 alebo do 7 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o určenie názvov konkrétnych obcí**, doručí MZ SR v elektronickej podobe doplnený Zoznam o určené obce resp. mestské časti spolu s prípadnými žiadosťami nad stanovený limit 50%. Nezaslanie odpovede zo strany samosprávneho kraja do stanoveného termínu bude považované za stanovisko, v zmysle ktorého budú všetky Príspevky alokované na okres ponechané na úrovni okresu.
8. V prípade, ak samosprávny kraj neurčí názov obce resp. mestskej časti v rámci okresu alebo neurčí názov obce, resp. mestskej časti v lehote uvedenej v kapitole 3 bod 7, Príspevky ostávajú stanovené na úroveň okresu.
9. V prípade, ak sa v priebehu obdobia platnosti Zoznamu vyčerpajú všetky príspevky na úrovni okresu a budú k dispozícii iba príspevky na úrovni obce, môže MZ SR na základe písomnej odôvodnenej žiadosti samosprávneho kraja rozhodnúť o presune príspevku z úrovne obce na úroveň okresu.
10. MZ SR najneskôr **do 31. júla 2022** zverejní Zoznam na webovom sídle MZ SR.

4 Zoznamu okresov a obcí s alokovaným príspevkom

Zoznam okresov a obcí s alokovaným príspevkom sa určuje osobitne pre všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých a všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast.

MZ SR zverejňuje na webovom sídle osobitne Zoznam pre všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých a všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast.

Zoznam okresov a obcí obsahuje nasledujúce povinné náležitosti (Príloha 1):

a) určené MZ SR:

1. kraj, okres
2. klasifikácia okresu (názov a farba stupňa ohrozenia)
3. počet neobsadených lekárskeho miest v okrese
4. výška príspevku v eur na úrovni okresu a na úrovni obce
5. maximálny počet príspevkov v okrese v členení na počet príspevkov na úrovni okresu a počet príspevkov na úrovni obce

b) určené príslušným samosprávnym krajom

1. názvy obcí s alokovaným príspevkom
2. doplňujúce informácie k obciam s alokovaným príspevkom

